

Tieslietu ministrija

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1536; tālr.: 67036801, 67036716, 67036721; fakss: 67210823, 67285575;
e-pasts: tm.kanceleja@tm.gov.lv; www.tm.gov.lv

Rīgā

03-10-2016 Nr. 1-13.4/3639
Uz 27.09.2016. vēstuli Nr.20-2-10/291

Finanšu ministrijai
(revkom@fm.gov.lv)

*Par Finanšu ministrijas priekšlikumu
likumprojektam "Grozījumi likumā "Par
zvērīnātiem revidentiem"" (593/Lp12)
uz otro lasījumu*

Tieslietu ministrijā ir saņemta Finanšu ministrijas 2016.gada 27.septembra vēstule Nr. 20-2-10/291, ar lūgumu Tieslietu ministrijai sniegt atzinumu par Finanšu ministrijas Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai iesniegto priekšlikumu likumprojektam „Grozījumi likumā „Par zvērīnātiem revidentiem”” (593/Lp12) (turpmāk – likumprojekts) uz otro lasījumu, kas apkopotajā priekšlikumu tabulā iekļauts ar Nr. 25 (turpmāk – priekšlikums), ar kuru tiek ierosināts papildināt likumprojekta 14.pantā paredzētos grozījumus likuma 25.pantā ar jaunu rindkopu šādā redakcijā:

“papildināt pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Par profesionālo darbību, kura izpaužas kā revīzijas pakalpojums, nav uzskatāma zvērīnāta revidenta nelikumīga darbība klienta interesēs, kā arī viņa darbība klienta nelikumīga nodarījuma veicināšanai.””. Tāpat tiek lūgts sniegt viedokli par to, kā praksē tiesībsargājošās iestādes varētu identificēt un pierādīt zvērīnātu revidentu nelikumīgu darbību, kam ir krimināls raksturs, klientu interesēs; vai būtu nepieciešams noteikt konkrētus kritērijus, šādu darbību identificēšanai; vai šobrīd jau ir pieejams pazīmju vai rādītāju saraksts, kas palīdzētu tiesībsargājošajām iestādēm identificēt minētos gadījumus?

Tieslietu ministrija ir izvērtējusi priekšlikumu un atbalsta tā tālāku virzību. Vēlamies norādīt, ka šādas normas iekļaušana likumā „Par zvērīnātiem revidentiem” (turpmāk – likums) ļaus efektīvāk apkarot koruptīvus noziedzīgos nodarījumus uzņēmējdarbībā, tai skaitā ārvalstu amatpersonu kukuļošanu starptautiskajos biznesa darījumos, kā to nosaka 1997.gada Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas Konvencija par ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanu starptautiskajos darījumos. Kā zināms, kukuļošana ir latents noziedzīgs nodarījums un tādēļ grūti identificējams. Ņemot vērā zvērīnāta revidenta lomu kukuļdošanas apzināšanā revīzijas un lietpratēja vai uzticības uzdevumu izpildes laikā, ir ļoti būtiski novērst iespēju zvērīnātam revidentam sniegt labvēlīgu atzinumu par klienta finanšu pārskatu, kas satur krāpšanas ar finanšu aktīviem sekas. Turpmāk paredzot, ka par profesionālo darbību, kura izpaužas kā revīzijas pakalpojums, nav uzskatāma zvērīnāta revidenta nelikumīga darbība klienta interesēs, kā arī viņa darbība klienta nelikumīga nodarījuma veicināšanai, nodrošinās to, ka šādos gadījumos varēs pieprasīt no zvērīnātiem revidentiem ziņas un paskaidrojumus, kā arī nopratināt viņus kā lieciniekus par faktiem, kas viņiem kļuvuši zināmi, sniedzot profesionālos pakalpojumus.

Attiecībā uz šādu darbību identificēšanu vēlamies norādīt, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma un Operatīvās darbības likuma normām ir virkne darbību, ar kuru palīdzību

tiesībsargājošās iestādes varēs identificēt un pierādīt zvērinātu revidentu nelikumīgu darbību klientu interesēs. Attiecībā uz konkrētiem kritērijiem šādu darbību identificēšanai Tieslietu ministrija vēlētos aicināt Latvijas Zvērinātu revidentu asociāciju (turpmāk – LZRA) kopā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju (turpmāk – KNAB) kopīgi izstrādāt šādus kritērijus, kas turpmāk varētu palīdzētu tiesībsargājošajām iestādēm identificēt šādus gadījumus. Šajā ziņā vēlamies kā labu praksi uzsvērt LZRA sadarbībā ar KNAB izstrādāto “Kārtību, kādā zvērināti revidenti un zvērinātu revidentu komercsabiedrības veic kukuļdošanas apzināšanu revīzijas un lietpratēja vai uzticības uzdevumu izpildes laikā un nepieciešamības gadījumā ziņo Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam”, kas izdota saskaņā ar likuma 33.panta 3.² daļu.

Vienlaikus Tieslietu ministrija vēlētos vērst Finanšu ministrijas uzmanību uz to, ka Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas Kukuļdošanas apkarošanas starptautiskajos biznesa darījumos darba grupas (turpmāk – Kukuļdošanas darba grupa) veiktā Latvijas 2.fāzes novērtējuma ietvaros Latvijai tika izteikta rekomendācija, kas aicina Latviju veikt turpmākos grozījumus tiesību aktos, precizējot, ka tiesas, prokurori un izmeklētāji drīkst pieprasīt revidentam sniegt informāciju izmantošanai, kad tiek izmeklēta ārvalstu amatpersonu kukuļošana (turpmāk – rekomendācija). Kukuļdošanas darba grupa 2015.gadā, veicot Latvijas 2.fāzes novērtējumu, konstatēja, ka neskatoties uz to, ka piedāvātais grozījums likuma 33.panta 3.² daļā, nosaka zvērinātam revidentam vai zvērinātu revidentu komercsabiedrībai pienākumu iesniegt rakstveida ziņojumu KNAB par faktiem, kuri atklāti revīzijas pakalpojumu sniegšanas laikā un lietpratēja vai uzticības uzdevuma izpildes laikā un varētu būt saistīti ar kukuļošānu, likuma 25.panta otrās daļas 2.punkts aizliedz pieprasīt no zvērinātiem revidentiem ziņas un paskaidrojumus, kā arī nopratināt viņus kā lieciniekus par faktiem, kas viņiem kļuvuši zināmi, sniedzot profesionālos pakalpojumus.

Izvērtējot Finanšu ministrijas priekšlikumu, Tieslietu ministrija secina, ka tas neatrisinās Latvijas 2.fāzes novērtējuma ziņojumā minēto problēmu un neizpildīs rekomendāciju, jo, neskatoties uz to, ka zvērināts revidents būs, pamatojoties uz likuma 33.panta 3.² daļā noteikto, iesniedzis ziņojumu KNAB, šo personu nevarēs aicināt sniegt ziņas un paskaidrojumus, kā arī nopratināt viņu kā liecinieku par faktiem, kas viņam kļuva zināmi, sniedzot profesionālos pakalpojumus, ja vien netiks konstatēts, ka zvērinātais revidents ir veicis nelikumīgas darbības klienta interesēs vai arī veicinājis klienta nelikumīgo darbību. Likuma 25.panta otrās daļas 2.punkts skaidri aizliedz nopratināt zvērinātus revidentus kā lieciniekus par faktiem, kas viņiem kļuvuši zināmi, sniedzot profesionālos pakalpojumus. Savukārt Kukuļdošanas darba grupa ir aicinājusi Latviju veikt grozījumus likumā, kas noteiktu, ka tiesas, prokurori un izmeklētāji drīkst pieprasīt revidentam sniegt informāciju izmantošanai, kad tiek izmeklēta ārvalstu amatpersonu kukuļošana (neatkarīgi no tā vai zvērināts revidents jau ir sniedzis informāciju pamatojoties uz likuma 33.panta 3.² daļā noteikto).

Valsts sekretāra vietniece
tiesību politikas jautājumos

L.Medina

Spūle, 67036733

Dina Spūle
30-09-2016

I. Grātkovska
30-09-2016